

ERDELYI ÉLET

Tartalom:

Elvégeztetett

Írta: Dr. Turnovsky Sándor

Olesó — szabott árakat!

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Csak szabott árak mellett lehet biztos a vevő
abban, hogy jót és olcsón vásárolt

A lábrakelt város

A hűtlen férj, a csapodár feleség meg az áruló kulcslyuk

Páratlan válópöri komédia, öt különböző
ítélettel és súlyos bonyodalmakkal

Autós féltékenységi dráma happy and-el

A hármas sziget titka

vagy: a kabin-nők elrablása
avagy: Coeur-dame kalandos kimenője

Hogyan ejtik?

Politika. Társadalom. Közgazdaság. Művészet. Technika
Utazás, üdülés. Divat. Foto. Sport. Kosmetika
Mosolyország stb. stb.

Képes színház- és filmélet

Ma megkezdődik a

Román Állami Sorsjáték

5-ik osztályának nagy huzása.

A 37 napig tartó huzás alatt (aug. 10—szeptember 16.)

Lei : 195,870.000.--

nyeremények lesznek kisorsolva.

A nyilvános huzások Bukarestben a Fundația Universitară Regele Carol I. Piața Palatului Regal-ban lesznek megtartva.

Főbizományos :

Goldschmidt Bank r. t. Arad.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre . . . 600 lei
Az egyes szám ára 20 lei
Magyarországon 60 fillér
Jugoszláviában 5 dinár
Csehszlovákiában 4 c. k.
Amerikában 1 évre 6. d.

Előfizetési árak egy évre: vála-
latoknak, nagykereskedőknek és
külföldre 1000 lei, nyugdíjasok-
nak, köztisztviselőknek 300 lei.

Orvosi hírek: hasábonként 50
lei. Gyászjelentések: egész ol-
dal 4000 lei, féoldal 2000 lei.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendőek vagy bármelyik hirdető iroda utján is feladhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lei, hirdetésoldalon 6 lei négyzetcm.-ként. Nyílttér rovatban 50 lei, szövegközi részben 32 lei a sordij. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 százalékkal magasabb.

Szerkesztőség: v. Szent László-ucca 2. — Telefon 520.
Kiadóhiv. és nyomda: v. József-fhg-u Csanádi-pal.

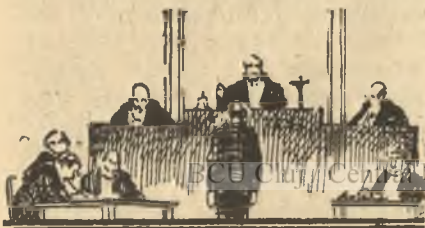
ARAD.

Fényképes igazolványokkal ellátott tudósítók és kiadóhivatali megbizot-
tak: București, Cluj, Timișoara, Oradea, Brasov, Satu-Mare, Ig-Mures

Elvégeztetett

Irta: *Dr. Turnovsky Sándor*

Már hatra jár az idő, Pesten ilyenkor csak négyre, még van másfél óra, a percmutató gyorsan halad. Jaj, ne nézd annyit azt az órát, még történhetik valami csoda, a

kormányzónál a kegyelem: Jó, tudom, kizárt eset, de hátha mégis? Ne gondolj rá, járjunk egyet. Már hat óra, ozsonna-idő, beszéljünk másról. Pas devant les enfants, kis ártatlanok, megneszeltek valamit, úgy remegnek szegénykék. De nem megy sehogyse. Nem csuszik le a falat a garaton, szárad a száj. Most, jaj, talán épp ebben a pillanatban... Vége. Consummatum est. Elvégeztetett. A villamos tovább csilingel, a sarki rendőr rendületlenül áll az uccasarkon s Töreky Géza, mint aki jól végezte dolgát, már bizonyára beült a Pullmann-kocsiba, hogy elutazzék s folytassa megszakított nyári üdülését.

Két fanatikus ember állt a budapesti bíróság előtt s az volt a vád ellenük, hogy tüntetést akartak rendezni augusztus elsején és titkos nyomdát tartottak fenn. Jögi szempontból az egyik cselekmény közcsend, a másik ipariügyi kihágás. Vagy még az se, csupán ezen kihágások kísérlete, már pedig a törvény az efajta kísérleteket nem is bünteti.

A vád azonban arra hivatkozik, hogy ezen kihágások célja a társadalmi rend megváltoztatása és a Törvény megsértése volt s ezért a szörnyű bűnért életükkel kell hogy lakoljanak a tettesek. Nos, rendben van, tegyük fel, hogy valóban megsértették a törvényt. Hát olyan megbocsáthatatlan, halálos bűn ez? Hát nem gondolnak arra, hogy minden haladás a törvény megsértésén alapszik? Mióta áll a világ, minden haladás törvénytelen. A Törvény mindig azt mondja: Minden úgy van jól, ahogy van. változtatni nem

szabad. A haladás dialektikája pedig azt mondja, hogy amint a természetben minden mozog és változik, úgy a társadalmi életben is minden alá van vetve az állandó átalakulás és változás törvényszerűségének s hogy egyik jelentőség ugrásszerűen megy át a másikéba. Nincsenek állandó és örök törvények. Ha nem akadtak volna nagy és áldozatos elmék, kik nem tisztelik a Törvényt, ma is fennállana a rabszolgaság, a jobbágyság, az inkvizíció, a deres, a sárga folt intézménye. Galilei és Einstein is megsértették a természettudomány addig érvényben volt törvényeit s ma az ő megállapításuk a törvény. Jézus megsértette kora erkölcsi törvényeit s új erkölcsi bázist adott a világnak. Hát ezért kellene tiszteletben tartani forradalmi eszméket, mert azokból rendszerint új élet csirája fakad. Ezért van az, hogy a törvényhozó élesen különválasztja a közönséges és a politikai bünteteket egymástól. A magyar Csemegi-kodex is államfogházzal bünteti a politikai bűncselekmények jórészét. Államfogház pedig custodia honestas. Tiszteletteljes őrizet, végrehajtási módját tekintve, nem is büntetés.

Hogyan is szabad büntetni új eszmék apostolait? Minő jögon dönti el az elfogult kortárs, hogy életrevaló-e, helyes-e, realizálható-e egy társadalommegváltó eszme? És honnan veszi magának a jogot egy szerencsétlen, letiport, szétdarabolt kis ország bírása, hogy halálos ítéletet mondjon egy Eszme felett, mely Európa nagyobbik felében már másfél évtizede a megvalósulás stádiumába jutott s melynek szerte a világon millió és millió híve, fanatikusa és harcosa él?

A halálbüntetés mindenképpen kárhozatos, mert jöveteletlen s mert szentség minden emberélet s az államnak sincs joga ölni. De ha felhozható egyetlen egy logikus érv is az abalicionizmussal szemben, úgy csak az lehet, hogy az államrezon szempontjából a logradikálisabb módon kell megszabadítani a társadalmat az antiszociális lényektől, olyan egyénektől, kikből hiányzik minden szociális érzés. Nos, hogyan lehet ezt az elvet alkalmazni éppen szociális eszmék hirdetőivel szemben? Hiszen éppen az ilyen emberek azok, kikben fokozottabb mértékben van kifejlődve a közösségi érzés, kik ennek az etikumnak a szolgálatában minduntalan kockára teszik legszentebb s egyetlen javukat, szabadságukat és életüket.

— **Az aradi Nyári Szinkör heti műsora.** Kedden, augusztus 9-én: Ábris Rózsája. (Vigjáték, nagyon olcsó 25 leies mozhelyárrakkal). Szerdán, augusztus 10-én este: Éjjeli menedékhely. (Gorkij hatalmas társadalmi drámája, nagyon olcsó, 25 leies mozhelyárrakkal) Csütörtökön este Bródy Sándor hatalmas sikert aratott háborus drámáját, a Lyon. Leát eleveníti fel a társulat. A Lyon Lea, amely a maga tárgyánál fogva ma is újszerűen hat, valósággal csemegéje a magyar színpadirodalomnak. Jegyek már kaphatók a téli Színház pénztáránál.

Nem, nincs mentség arra a bűnre, amit Pesten elkövetek. És most pro domo szólva, legyünk objektívék. Számátalanszor rámutattunk azokra a visszásságokra, amik itt, Romániában a közélet terén előfordulnak s amennyire kisebbségi helyzetünk megengedte, korholtuk is az itteni közállapotokat. Ámde ebből a gyászos alkalomból állapítsuk meg tárgyilagosan: a Törek-terror kurzusához képest valósággal magaslati gyógyhelyes a léleknek az a hely, ahol nincs halálbüntetés s ahol ilyen Jusztizmord nem fordulhat elő.

Hasonlíthatatlanul felháborítóbb ez a mostani Jusztizmord, mint volta a mult évben ama másik, mikor egy közönséges bűncselekmény kísérletén tettenért éretlen gyerkőcöt juttatott bitóra ugyancsak a Törek-tanács. Akkor mégis csak arról volt szó, hogy ha anyagi szükségből is, de önös érdekből elkövetett bűncselekményt torolt meg a bíróság, bár akkor sem a társadalmat, a polgárok összességét, hanem csak a bankot védte a bíróság a bankrablóval szemben. Most azonban eszmék fanatikusait akasztották fel, kiknek életéért a világ összes dolgozó remegtek s kiknek védelmében szót emelt egy olyan erkölcsi testület, melyben a világ legnagyobb és legnemesebb szellemei foglalnak helyet.

Szinte érthetetlen ezeknek a bírácoknak nemcsak kegyetlensége, hanem vaksága is. Hát nem ismerik ezek a törekiek a történelmet? Nem tudják, hogy soha még martirok vére nem hullott hiába s hogy mindig megtermékenyült az a föld, melyen pirosló vérük elomolt. Eddig még mindig úgy volt, hogy a felszabadulás, több emberi jog, több kenyér, emberibb élet pirosló rózsai fakadtak a töviskoszorus martirok véréből áztatott humuszból.

Csoda volna, ha Magyarországon ez nem így történnék!

Ne dobja el használt autógummiját, mert megfelelő ráfizetés mellett

Szortirczott raktár!
Friss áru!

Közvetlen
beszerzési forrás!

világhirű autógummirá cserélem be.
HIRSCHMANN KÁROLY ARAD,
Strada Gheorghe Lazar No. 17

Olcsó — szabott árakat!

Csak szabott árak mellett lehet biztos a vevő abban, hogy jót és olcsón vásárolt

Az aradi butoripar mindig országos hírnévnek örvendett. Kiváló minőségű gyártmányaival nagy sikereket aratott és amíg a külföldi államok magas vámsorompókat nem állították kivitelünk elé, külkereskedelmi mérlegünkben jelentős szerepet játszott a butorexport tetéle. Ez a szépen megidult butorkivitel most teljesen megállt. A butorszakmára is rányomta bélyegét az általános válság és mivel a hazai vásárlóközönség felvevő képessége is erősen megcsappant, butoriparunkra nehéz napok virradtak.

Az aradi asztalosmesterek több. évtizedes művészete halmozódott össze ezekben a remek darabokban, amelyek méltán hódították meg a piacot. Most a legnagyobb válság fenyegeti butoriparunk színvonalát, nemcsak külföld elzárkozó kereskedelmi politikája miatt, hanem azért is, mert a gazdasági válság, az általános pénztelenség, az eléggé hozzá nem értő vásárlóközönség lelkéből kiirtotta a jó és kiváló minőség iránti megbecsülés érzetét, s ma már jobb körök szobáiban is megjelenik az a selejtes minőségű butor, amelynek azelőtt sohasem volt ott polgárjoga.

A butoripar válságáról, a bajok okairól és az orvoslás módzatairól megkérdeztünk egy tekintélyes butorgyárosunkat, aki a következőket mondotta az Erdélyi Élet munkatársának:

— A butoripar az utóbbi években annyira megváltozott minőség tekintetében, hogy ma már a szakembereket is megtéveszti a butorok külseje. Ezt a katasztrófális helyzetet érzi épen a szolid butoripar és kereskedelem, amely eddig a jó izlésű közönséget butoripari termékekkel ellátta. Következménye ennek a romlásnak, hogy nem egy régi butorasztalosunk kapui bezárultak és százával kerültek ki az utcára a gyárak munkásai.

— Nagyban befolyásolta azonban a butoripar visszafejlődését az export teljes megszűnése is. Az így belföldön rekedt butormennyiséget a hazai vásárlóközönség annál kevésbé tudja felvenni, mivel fogyasztóképessége egyébként is 40—50 százalékkal csökkent.

— Különösen sújtja az ipart az a körülmény, hogy a vevők a butorok minősége tekintetében legnagyobb tájékozatlanságot árulják el. Sokszor még tehetősebb emberek is egész olcsó, silány árut vásárolnak és csak használat közben látják azután,

A „Corso“-büffét

hajnali mulatozásnak, déli és esti étkezőnek,
sörözőnek, borozónak

átvettem, Nagel József

Családiás konyha. Tiszta fajborok. Frissen csapolt sör.
20 és 30 lejes menürendszer, hideg, meleg! Hajnalban
babweles és korhelyevések!! 0-0 0-0 0-0 0-0

hogy mennyire becsapódtak. Fájdalmas érzés ez annak a kereskedő társadalomnak, amely becsületesen akarja kiszolgáltatni vevőközönséget és aztán éppen arról az oldalról találkozik a legnagyobb nekézségekkel, ahonnan arra nem is számított.

— Általában a kereskedelmi szokásokban és erkölcsökben olyan változások következtek be, amelyek a kereskedő szemében nem a legörvendetesebbek. A „kereskedő“ szó még a múlt század közepéig is megtisztelő és sok esetben tekintélyt parancsoló jelző volt. Sajnos, a liberális világnézet elterjedésével a régi és tulnyomórészt konzervatív kereskedelmi osztály, az Északi államok kivételével, a Keletről hozott szokásoknak bizonyos mértékben kénytelen volt teret engedni.

— Ez a folyamat lassan tért hódított és ma ott tartunk, hogy a nagykereskedelem egyes ágait kivéve, az alku minden irányban elterjedt, a detáilkereskedelemben pedig csaknem teljes egészében honossá vált. Így már a patinás, elismerten előkelő cégek sem tartják a szabott ár álláspontját. Nem azért teszik ezt, mert az árujuk nem volna esetleg versenyképes, hanem mert a vásárlók tulnyomó része abban a téves hiedelemben él, hogy ha alkuszik, akkor olcsóbban vásárol. Így sülyedt le kereskedelmünk a keleti szokások színvonalára és ennek következtében üzleteink nagyrésze így züllik vásári bódévá.

— Nézetem szerint sohasem volt indokoltabb az olcsó szabott ár bevezetése, mint napjainkban, mikor a kereseti viszonyok a legmélyebb pontra zuhantak és amikor mindenkinek kétszeresen meg kell gondolnia, hogy mit vásárol. Így a vevő sem játszhat szerencse-játékot. Mert az alku alapjában olyan szerencsejáték, amelynél ritkán sikerül az árut tényleges értékében vásárolni. Ha igen, még akkor mindig fennáll az a kérdés, hogy vajjon nem lehetett volna-e még olcsóbban vásárolni?

— Az alkun alapuló vásár nem egyéb, mint furfangos zsonglőrködés, mely nem méltó sem a vevőhöz, sem a kereskedőhöz, hiszen magán viseli azt a megszégyenítő bélyeget, hogy aki nem tudott kellően alkudni, az áron felül kapta az árut.

— Ha az olcsó szabott árak bevezetését gyakorlati szempontból is meg akarjuk indokolni, rá kell mutatnunk arra, hogy a minőség megkülönböztetése miatt is fontos ennek az üzleti elv-

FOTO STUDIO

André Székely

MEGNYILT

Arad, Bul. Regina Maria No. 22
— (volt Weisz műterem). —

**Vegyen részt az Erdélyi Élet
országos riportpályázatán !**

nek a szigorú alkalmazása. A mai gyakorlat szerint a selejtes áruért is annyit kérnek egyesek, mint a tökéletes gyártmányokért. Legfeljebb, ha okvetlenül szükséges, akkor többet engednek, ami néha a kétharmad részig is terjed. Gondolható, hogy ilyen helyen hányan fizetik túl az árut.

— Azoknál a nemzeteknél, ahol a legális kereskedelemben az alkut nem ismerik, csak a tulnyomórészt Keletről bevándorolt ódondászoknál divik az. Ezzel számtalan olyan előnytől megfosztják a kereskedelmi világot, amelyből a vevőnek és az eladónak egyaránt csak haszna lehetne.

— Az olcsó szabott árak bevezetésének erkölcsi hatása is igen nagy. Az ifjú nemzedéket hozzászoktatja a szó igaz értékének megbecsüléséhez.

— De nemcsak erkölcsi előnyök, hanem gazdasági szempontok is kívánatossá teszik az olcsó szabott árak bevezetését. Ebben az esetben ugyanis a kereskedő már az áru beszerzésénél tekintettel lenne arra, hogy milyen áron tudja majd a szóbanforgó cikket forgalomba hozni. Nem számíthat arra, hogy az egyik vevő jobban megfizeti azt, mint a másik. További kihatása lenne, hogy ezáltal a kereskedelem is megszilárdulna és nem okozna annyi veszteséget a termelő iparnak. A termelő nem kényszerülne arra, hogy a rizikót is hozzászámítsa a gyártási árhoz.

— A szabott árak rendszerének más kihatását abban látom, hogy a hatóságok is előnyben részesítenék azt a kereskedőt, aki szabott árakkal, egyenletes és könnyben is kimutatható szerény polgári haszon mellett dolgozik. Nagy könnyebbséget jelentene ez a rendszer az igazságosabb adóalap meghatározásánál. Abban az esetben pedig, ha valamely rendkívüli körülmény, mint például most az évek óta tartó gazdasági válság következtében az ilyen szabott árak mellett dolgozó cég is meginogna, kényszeregyezés és felszámolás esetén is megfelelő igazságos alapot kapnánk.

— Tudom, hogy a most kifejtettek nem fognak mindenütt általános megértésre találni. Mégis meggyőződésem, hogy ha a kereskedelem ezt az eszmét magáévá teszi, úgy a részleten kidolgozott munkaterv szerint, fokozatosan 3—4 év alatt megérhetjük ennek a rendszernek az áldásos következményeit.

Eddig a nyilatkozat. A felvetett eszme mindenesetre olyan nagy horderejű, hogy azt nyugodt megfontolás után lehet csak teljesen elbírálni. Úgy az olvasó közönség széles rétegei, mint a kereskedőtársadalom, hisszük, alaposan átgondolja a most olvasottakat és úgy foglal állást ebben a fontos kérdésben.

TÖMEGMUNKA NEM PRECIZ!
ÉPÍTESSEN RÁDIÓT, CSILLÁRT
MATUZ-nál.

Volt Petőfi-ucca 10 szám.

**Vegyen részt az Erdélyi Élet
országos riportpályázatán!**

A lábrakelt város

(Riportpályázat)

Április közepén kezdődött az idén május. csak logikus tehát, hogy augusztus már elkezdődött július közepén. Magyarul: az uccák tele vannak butoros kocsikkal, a lépcsőházak, a kapualjak kirakodott butorokkal, az uccák, a lépcsőházak hórukemberekkel, megindul a nagy városközi népvándorlás, Arad költözködik.

Nagyobb lakásból kisebbbe mennek, családok összeköltöznek, leépítenek, összehúzódnak, meg nem állt a zsugorodási folyamat.

Városközi népvándorlás megrendült társadalmi rétegek, elveszett egzisztenciák, elmerült megélhetések, felborult jövedelmek között, fölött és alatt.

A háromszobás lakás fényűzés lett, négy szobán felül pedig egyáltalán nem lehet kiadni a helyiséget, az ugynevezett urasági lakásnak fogalma is eltűnt, kisebbek lettünk, szegényebbek és szerényebbek.

Ha valaki ma felvenne lakáskatasztert és azt odaállítaná a békebeli, vagy háborus lakáskataszterek mellé, ebből megtudhatná, hogy micsoda társadalmi és gazdasági földrengésen mentünk át. És milyen rövid idő alatt! Egyik szélsőségből átsaptunk a másikba. Igenis, rövid idő alatt.

Vagy talán olyan régen volt, hogy dollárokból kialakult óriási lelépődijakat fizettek lakásokért, hogy aranyért és dollárért mérték ki a szobának minden négyzetméternyi területét, minden köbméterny irtartalmát, hogy emberek ravaszkodtak, furfangoskodtak, pörösködtek a lakásért, vagy albérleti helyiségért, egy szobáért, egy kamráért, gyakran annak feléért is. Ez egészségtelen állapot volt, éppen olyan egészségtelen, mint amennyire a mostani állapot — beteg.

Akkor volt lakásinség, ma van lakóinség, akkor volt bérletinség, ma van bérlőinség.

Akkor mindenre volt pénz és semmit sem lehetett kapni a pénzért, ma minden eladó, minden vásárolható, minden bérelhető, csak éppen hogy nincsen, aki venni vagy bérelni tudjon. A hurcolkodási iparnak ez a szörnyarányokban való megnövekedése nem más, mint a fogyasztói válság áttéve a lakáskérdés sípjára.

A fogyasztói válság. A termelési és hitelválságon túl ez a harmadik nagy válság teszi ki a mai idők összválságát, ennek a kornak válságkomplexumát. És a három válság mennyire, milyen szorosan összefügg egymással. Megrokkant termelés, elfogyó munkaalkalmak egyúttal fogyasztók pusztulását is jelenti, viszont ha kisebb a fogyasztás, hogyan lehessen erre a megrendült fogyasztásra teljes értékű termelést

alapítani és ennyi válságba jutott egzisztencia, aki egyformán jutott válságba mint termelő és mint fogyasztó, hogyan legyen hitelképes a bankok, a pénzintézetek, a takarékpénztárak számára? Ez a hármás válság lényegében egyetlen válság és megoldani csak egy módon, egyformán és egyszerre lehet.

A munka elindításával. Majd ha más is ad bőségesen munkát és elfoglaltságot, nemcsak a hurcolkodási ipar, ha munkaerőt máshol is keresnek, nem csak a szállító szakmában, ha a pénz máshol is fog forogni, nemcsak a spédítőrök irodáiban, akkor mondhatjuk, hogy kezdünk rendbe jönni. És rendbe kell jönnünk. Minden tünet, minden jel a megcsappant pénzforgalomtól a hurcolkodási szuperpluszig arra mutat, hogy itt tenni kell valamit.

Meg kell enni a válságot, hogy az ne egyen meg minket.

A hűtlen férj, a csapodár feleség meg az áruló kulcslyuk

Páratlan válópöri komédia, öt különböző ítélettel és súlyos bonyodalmakkal

(Riportpályázat)

Egy vidéki orvosnak és feleségének válópere hónapokon keresztül foglalkoztatta a törvényszéket. Öt ítéletet hoztak már ebben az ügyben, de mind az öt ítélet egymással teljesen szembenálló tényállást fogadott el. Az egyik bíróság megcáfolta a másikat.

Felrobbant egy házasság

Három évvel ezelőtt nősült meg a jómódu vidéki orvos. Fiatal, „tiziánhaju” lányt vett feleségül.

A házasság boldognak indult és csak akkor léptek fel komplikációk, amikor az asszony egy napon benyitott ura rendelőjébe. Az a jelenet, amelyet a rendelőben látott, semmi kétséget sem hagyott hátra abban a tekintetben, hogy a fiatal orvos viszonyt kezdett egyik betegével. Az asszony azonnal elhagyta férjét. Az orvosnak rendkívül kellemetlen volt a botrány. néhány héttel később ő is felpakkolt és elköltözött a vidéki városból egy másikba és itt folytatta orvosi praxisát.

Az asszony az aradi törvényszéken ideiglenes nőtartás címén perelte a férjét és kérte a bíróságot, hogy ítéljen meg neki havi tízezer leit. Az aradi törvényszék lefolytatta az eljárást és havi 4000 lei ideiglenes nőtartást ítél meg az asszonynak.

**Vegyen részt az Erdélyi Élet
országos riportpályázatán !**

Az elsőfoku ítélet elhangzása után azonban váratlan komplikációk léptek fel. A fiatal orvos megtudta, hogy felesége kissé szabadon él, gyakran mutatkozik idegen férfiak társaságában. Nyomozni kezdett az asszony élete után, de semmiféle kompromittáló adatot sem tudott a nyomozás felmutatni.

A kulcslyuk árulása

Ekkor történt, hogy egy ismert ügyvédjelölt garzonlakásán este megjelent egy fiatalasszony. Az ügyvédjelölt előbb beszélgetni kezdett az asszonnyal, majd mindig vidámabb lett a beszélgetés, líkőr került az asztalra és a késő esti órákban már annyira hatása alatt állottak a szesznek, hogy olyan hangosan beszélgettek, hogy a szomszédban lakó gyógyszerész felébredt álmában.

— Ejnye! — mormolta maga elé, hiszen ez a hang nagyon ismerős! Ennek a nőnek leánykorában, úgy rémlik, udvaroltam és ő végül egy orvos felesége lett.

Azonnal az ajtóhoz lépett, amely az ő szobáját az ügyvédjelöltétől elválasztotta és több mint két óra hosszat nézett keresztül a kulcslyukon.

Amint a kulcslyukon keresztül figyelt, látta hogy a fiatalasszony, akinek arcát nem láthatta, mindig kedvesebb és kedvesebb lesz az ügyvédjelölthöz. Végignézte a kulcslyukon keresztül azt a jelenetet is, amelynek látása azt jelentette, hogy az ügyvédjelöltet és a nőt in flagranti érthették volna . . .

Ekkor azonban még csak sejtette, hogy az asszony, aki az ügyvédjelöltnél volt, azonos avval a nővel, akinek ő udvarolt. De bizonyosságot szolgáltatott neki másnap a fiatal ügyvédjelölt, amikor megkérdezte tőle, hogy ki volt az éjszakai vendég. Az ügyvédjelölt nem árulta el az illető hölgy nevét, csak annyit mondott, hogy egy vidéki fiatal orvos felesége.

Ez éppen elég volt a gyógyszerésznek. Felébredt benne a régi szerelem, угyszolván megcsaltnak érezte magát és hogy bosszút álljon, azonnal levelet irt az orvosnak, bejelentette neki, hogy felesége ekkor meg ekkor itt és itt megcsalta őt.

A férjnek természetesen kapóra jött ez a levél, azonnal bejelentette fellebezését a törvényszéki ítélet ellen és fellebezésében hivatkozott erre a levélre is. Ezen az alapon kérte a táblától, hogy változtassa meg az ítéletet és utasítsa el a nő keresetét.

De ezzel egyidejűleg válópert is indított a fiatal asszony ellen a temesvári törvényszéken. Itt is hivatkozott erre a levélre, amely minden kétséget kizáró bizonyítékként szerepelt a perben. Ezen az alapon kérte a válás kimondását.

Komplikációk

Most jött azután a komplikáció. A tábla a tárgyalásra megidézte a fiatal ügyvédjelöltet, aki meg is jelent, de az elnök felszólításra, hogy tegyen tanuvallomást, kijelentette:

— Nem vallok semmiről.

Es semmiféle eszközzel nem lehetett kényszeríteni, hogy

valljon. A tábla pénzbírsággal sújtotta, de ez nem használt, az ügyvédjelölt megmaradt kijelentése mellett és nem vallott.

A férj arra hivatkozott, hogy az asszony az ügyvédjelölttel megcsalta őt és így érdemtelen, tartásdíjat nem kaphat. Az asszony ügyvédje ezzel szemben azt akarta bizonyítani, hogy a nő nem is csalhatta meg válófélben lévő férjét, minthogy ugyanakkor máshol látták.

Beidéztek a bejelentett tanukat, kihallgatták őket és azok eskü alatti vallomásukban megerősítették, hogy valóban látták az asszonyt, azon a reggelen, mely az állítólagos éjszakát követte.

A bíróság ennek alapján elutasította a férj fellebbezését. Kimondotta, hogy a nő személyében valószínűleg tévedés áll fenn, minthogy aki éjjel egy férfi lakásán van az reggelre nem lehet Sárbogárdon.

Közben a válóper folyt Temesváron. A törvényszék itt nem arra az álláspontra helyezkedett, mint a tábla, hanem elfogadta a férfi bizonyítékait és kimondotta a válást. Megállapította a temesvári törvényszék, hogy az asszony va óban a fiatal ügyvédjelölt lakásán volt és ott megcsalta férjét.

Minden tisztázódik

Hónapok teltek el. Közben úgy látszik a fiatal ügyvédjelölt meggondolta a dolgot és már hajlandónak mutatkozott tanuvallomást tenni. Erre a férj újrafelvételi kérvényt nyújtott be és ebben nemcsak arra hivatkozott, hogy most már az ügyvédjelölt is hajlandó vallomást tenni, hanem arra is, hogy a temesvári törvényszék kimondotta a válást az asszony hibájából.

A tábla előtt most folyt le a tárgyalás ebben a nem mindennapi ügyben. Kihallgatták az ügyvédjelöltet, aki most már részletes vallomást tett. Elmondotta, hogy az asszony valóban járt nála, jókedvű volt és sok likőrt ivott. De arra a kérdésre, hogy történt e köztük valami, nem tudott felelni.

— Kérem, — mondotta — annyit ittunk, hogy igazán nem tudom, mi történt velünk.

A tábla most már megváltoztatta saját ítéletét, helyt adott az újrafelvételi kérdésnek és miután most már minden kétséget kizáróan bizonyítottnak látta az asszony hűtlenségét, elutasította a női tartási keresetet.

Az ügy most már befejeződött volna, csak egy lépés volt hátra: megállapítani, hogyan lehetséges, hogy mikor az asszony éjszaka nála járt, másnap reggel mégis látták őt egy közeli kis városkában. Ez is tisztázódott. Kiderült, hogy a fiatalasszony hajnalban három órakor magához tért a szesz okozta kábultságból, felöltözött és korán reggel elutazott.

Igy alakult ki azután az a majdnem perdöntő tévedés. Csak az utolsó pillanatban derült ki, hogy az asszony mégis csak fenn volt az ügyvédjelölt lakásán.

**Vegyen részt az Erdélyi Élet
országos riportpályázatán !**

Autós féltékenységi dráma happy end-el

(Riportpályázat)

1.

Az ismert autóurvezető nagyiparos, aki évek óta a legbékésebb és legboldogabb családi életet éli fess, fiatal feleségével, egy szép napon féltékenykedni kezdett, mégpedig — tegyük

mingyárt hozzá, — ok nélkül. Mert önagyságának esze ágába sem jutott mással flörtölni, mégis a férj nem bizott benne és miután a nap nagy részében üzemében van elfoglalva, elment egyik detektívhez és megbizta a figyéléssel. Miután azonban önagysága maga is snájdig sportlédi, aki kitünően, sőt vakmerően vezeti kocsiját, a férj figyelmeztette erre a körülményre a detektívet, aki azonban könnyedén legyintve szólt:

— Méltóztassék csak rábízni!

És másnap egyik taxistól autót bérelt és ezután szorgalmasan figyelte a mítsem sejtő asszonyt.

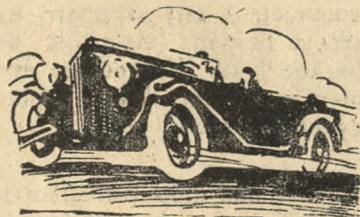
2.

Önagysága pedig rendesen elvégezte dolgait, bevásárolt, korzózott, kicsit trécselt a Marosparton és nem gondolt a veszélyre, amely ártatlanul immár napok óta ott leselkedett mögötte, az elegánsan kiöltözött magádetektív képében, egy pompás kocsivolánjánál.

A figyélés hetedik napján azonban valahogyan feltűnt a detektív önagyságának, aki azonban nem tudta mire vélni a hűségese kiséretet. Ugy tett azonban, mint aki semmit sem vett észre és egyáltalában nem csodálkozott, amikor folyton ott látta maga mögött a detektívet — akiről persze nem tudta, hogy az — akiben egy ismeretlen hódolóját látta csupán. A detektív pedig naponta leadta a raportot a férjnek, aki már-már kételkedni kezdett saját gyanakvásában és már ott tartott, hogy a figyélést — amely komoly pénzbe került — beszüntetteti.

3.

És most történt valami. Önagysága egyik nap délutánján már megunva az érthetetlen „diszkiséretet”, a Központi szálló előtt felszállt a kocsijára és nekivágott az állomás felé. A detektív

Megnyilt a

„Revü“ uriszabóság

ARAD, Deák Ferenc-u. 15. kapu alatt.

A megszűnt **Sámson Jakab-cég** szabásának, **Csont Sándor** vezetésével készülnek a legujabb szabásu ruhák. Pontos és szolid kiszolgálás! Elsőrangu munka! Olcsó ár!

persze utána. Önagsága szédítő iramban vitte kocsiját. A Karolina-uccánál befordult, aztán újra az Orczy-uccánál. A detektív, aki nem volt szokva ehhez a tempóhoz, rövid ideig követte az asszonyt, de nemsokára szem elől tévesztette. Leszállt kocsijáról és lelkendezve hívta fel a férjet, mondván, hogy feleség- visszafelé jövet eltűnt. A következő percekben már ott is volt a férj kocsiján és megkezdődött a hajszja. Végigszáguldták a várost, de az asszonymak nem akadtak nyomára. Mintha a föld nyelte volna el. A férj azonban egyszerre csak felült autójára és se szó se beszéd, elstartolt egyik bérház elé, amelyben legjobb barátja lakik. Hát persze erre kellett volna nyomban gondolnia, mert most már el kell árulni, — szíve mélyén ezzel a baráttal gyanúsította meg nejét.

4.

A ház előtt ott állt a barát kocsija, — szóval otthon van. A férj pillanatok alatt fenn termett a lakás előtt és becsengetett. Az inas, — aki jól ismerte a férjet — nyitott ajtót, de nyomban kissé zavartan jegyezte meg, hogy ura nincsen odahaza. Még csak az kellett a féltékeny férjnek, hogy letagadják előtte barátját, most gyanakodott csak igazán. Nem baj — mondta — majd bemegy és megvárja. És indult a belső szoba felé, az inas kétségbeesetten tiltakozott, nem lehet, kérem, — sápitotta — és végül is kinyögte, hogy gazdája nincsen egyedül. Még csak ez hiányzott. A férj magából kikelve ordította: Engedjen be! Látnom kell, mindkettőt agyonlövöm! És ekkor a belső szoba ajtajában zavartan, kissé deránszáltan megjelent a barát.

— Mi az kérek? mi lett? — kérdezte és nem tudta. mi történt.

— Vedd tudomásul, hogy vége a játéknak. Mindent tudok. itt van a feleségem nálad. Engedj be.

A barát azonban esküdözött, hogy tévedés van a dologban, nincsen ugyan egyedül, de szó sincsen arról, hogy a felesége volna nála és szó sem lehet persze arról, hogy beengedje. De a férj nem tágitott, a vita egyre hevesebb lett, mert hát a férj nem hitt. És már újra a revolver került szóba, amikor a barát hátamögött feltűnt az asszony. De nem a gyanuba vett feleség, a keresett. hanem egy közös jóbarátnak. a gyárigazgatónak felesége.

— Most már hiszel? — kérdezte megkönnyebbülve a barát. Mire a férj büszkén felelte:

A dolog így nagyon is rendben van!

És aznap este a feleség egy gyönyörű csokrot kapott. És csodálkozott is rajta de másnap mégjobban, mert hetek óta hüségés kíséroje elmaradt. Kicsit sajnálta is.

Figyelje meg!

S T R A S
divatáruháza

Figyelje meg!

S E R
kirakat árait.

| feltűnő olcsó |

A R A D, (a Lutheránus-templommal szemben).

— o —

A hármas sziget titka

vagy: a kabin-nők elrablása

avagy: Coeur-dame kalandos kimenője

Az Erdélyi Élet eredeti kánikulás riportregénye

III Fejezet,

amelyben vérfagyasztó események vetik előre árnyékaikat a didergő marosparti plageon.

Röviddel a két előbbi fejezetben vázolt esemény-zuhatok után Czinczér a marosparti „Huj-huj hajrá” csónakház kiváló fizetőpincére hozzálátott, hogy a szokott esti előkészületekre vonatkozó rendeleteit kiadja a mindig álmos szakácsnénak és a csónakházi vendéglő egyetlen segédszemélyzetének, a pikkolónak, aki változatos nappalait a közeli teniszpályákon labdaszedői minőségben töltötte el, vagy diszkrét megbízásokat bonyolított le megfelelő gonddal és feltűnő szakértelemmel a csónakház dresszrevetkőzött urai és a teniszpályák vállalkozó szellemi fiatal ladyjai és misszei között... Ha leszállt azonban a titokzatos marosparti alkony, a „Huj-huj hajrá” csónakház emeleti éttermében szemtelenül csillogva gyultak ki a villanykörték, amelyek között megjelent fiatal és nagyreményű barátunk is. Ez alkalommal megmosdva, harisnyátlan lábai túlméretezett cipőkbe bujtatva, míg testén büszkén és delin feszült volna meg a szárnyatlan pikkoló-kabát, ha történetesen reá szabták volna... Fájdalom azonban, ez a pikkoló-kabát, amely bizonyos méltóságjeltséget kölcsönzött a „Huj-huj hajrá” csónakház éttermének, ragyogó emlékü ifjúkorát Czinczér ur ifjonti testén töltötte el anno 1903 és 1906 között és ezért bizonyos anakronizmusként hatott még maga Czinczér ur előtt is, aki kedvetlenül tette meg a fentjelzett szokásos esti előkészületeit a „Huj-huj hajrá” csónakház éttermének esti vacsoraidejére

— Jani!

Czinczér ur jobb napokat látott pikkoló-kabátja óvatosan megindult a teniszpályák felől, ahol még szokásos esti labdacserkészését fejezte be. Jani, Czinczér ur szépeplékü pikkoló-kabátjának méltatlan viselője, most nyakába szedve lábain lötyögő cipőit, lihegve rohant fel a nyikorgó falépcsőkön, titokba őszintén sajnálva, hogy Czinczér ur nem némult meg még bár egy negyed-

ÜZLETÜNKET

a végeladás tartamára

Piața Avram Iancu 21.

(Szabadság-tér) színházzal szembe

h e l y e z t ü k á t.

„MERCANTIL“ szőnyeg- és divatáruház

órácskára. Utóvégre is, még valamennyi pályát át se nézhettem tisztességesen és egy egészen új Slazenger-labdát hagyott ott a minapában is emiatt a bömbölő ökor miatt: a reggeli pályaseprők martalékaul...

— Mi tetszik...?

Czinczér ur felhős homlokán mély ráncok jelentek meg. előkelő lényét, amelyet a recege-piskoli Lloyd-klubból hozott magával a „Huj-huj hajrá“-csónakház éttermébe, sértette Jani beszédmodorának csiszolhatatlanul póriás durvasága. De aztán lelke mélyén megszólalt az érett férfi megértő felsőbbbsége és oktatólag szólt rá a mászatos gyerekekre:

— Te ökorfióka te! Hányszor mondjam már, hogy egy intelligens és reményteljes pincér nem azt kérdi, ha valaki hívja, hogy „mi tetszik“, meg, hogy „na, mi az...?“; hanem szolgálatkészen egészen két lépésnyire közelíti meg a vendéget, aztán sikkesen meghajtja magát, — iiiigy, — aztán kedvesen, de sohasem tolakadóan, egyszóval nem olyan ostoba vigyorgással, amivel te szoktál idéltlenkedni, édes fiam, szóval kedvesen és könnyedén — iiiigy, látod? — megkérdezi: — Mivel lehetek szolgálatjára? Méltóztatik parancsolni valamit...? Sziveskedjék talán ide — helyet foglalni... Megértetted...?

Jani igyekezett komoly és érdeklődő arcot vágni, már csak azért is, mert ismerte Czinczér ur hirtelen kezejárását. Odalentről, a konyha felől Málcsi szakácsnő csörömpölésének szokott hangjai felől, kellemes illatok kezdtek felfelé csavarogni az alkonyi levegőben. A Marosparton sorra gyulladtak ki a lámpasorok s a hid lila szülöttje karcsú macskaként nyújtózott át a két sejtelmesen hallgató part között. Sajnos, Czinczér ur tanulságos pedagógiai fejtegetései ezalkalommal befejezetlenül maradtak, mivel a csónakház kavicsos bejárata felől tompa hangok és lépések csikordulásának neszei ütötték meg a fülét. Czinczér ur fülei, ezek a nem közönséges terjedelmű bőrfelületek, mint valami pompás rádió-antennák, elsősorban is erre a zajra és zörejekre voltak beállítva s most gazdájuk élénken felfigyelt:

— Na...? Mi az...?! Tán csak nem a Weissbergerék jönnek már a flekkenre...?

Az emeletről már tisztán kivehető volt szemmel is, hogy a bejárat fehérre mosott kavicsokkal kirakott utján négy férfiü közeledett a „Huj huj hajrá“ csónakház felé. Fehér porcelán-

Csak az árak olcsók — minőségeink változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

DIVATÁRUHÁZA

Arad, Str. Bratianu (Weitzer János-ucca) 2.
Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és kabátujdonságokban, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. A hölgy és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye.

nadrágok fénye villant az egyre sötétedő alkonyatban és itt-ott közöttük, mint valami pirosfényű szentjános-bogarak égő cigaretták fénye villogott a sötétben. Czinczér ur, mint egy gyakorlott hadvezér, azonnal a gyors cselekvések terére lépett a szép de száraz pedagógiai elméletek mezejéről. A felvonógépen lifthófján át ellentmondást nem tűrő hangon szólt le a konyhába:

— Halló, Málcsi! Uj vendégek jönnek, készítse ki a tegnapelőtti rántott csirkét! Jani! Az asztalokat, fel a másik két villanykörtevel is!

A négy férfiú ezalatt a recsegő lépcsőfeljárathoz érkezett s most megindultak felfelé, egyelőre semmit sem sejtve mindazokról a nagyszabású előkészületekről, melyeket váratlan megérkezésük idézett elő. Pompásan vasalt nadrágéleik, mint valami szél által duzzadó vitorlák, hasították előre a levegőt s megjelenéseikkel egyidőben enyhe kölniviz-illat vegyült a honyhából fölszárgott illatok közzé. Négy pompás fésült férfi lépett a három villanykörte fényárjában uszó terembe: a Fény János dr. contra Káro Bubi lovagias ügy kölcsönösen megbízott segédei. Czinczér ur első számú bájosolyával lépett eléjük s klasszikus példáján az előbb nyújtott elméleti oktatásának, graciózus, könnyed meghajlással üdvözölte a vendégeket.

— Van szerencsém, uraim, Isten hozta Önöket... Méltóztatnak parancsolni valamit...? Vacsora lesz természetesen... igen elsőrangú fiatal friss rántott csirkéink vannak, harmatosak, mint a tavaszi salátalevelek...

A négy férfiú legyhángennélkül körültűnt az egyik sarokasztalt. Aztán egyikük, egy oldalpillantással sem honorálva Czinczér ur erőfeszítéseit, angolos rövidséggel kimordult fogai rekeszei közül:

— Négy sört és pássz! Nemde, uraim...?

— Nagyon helyesen — hagyták helyben amazok.

Czinczér ur azonnal átváltotta elsőszámú mosolyát egy negyedik minőségű udvarias derüre:

— Helyes, — Jani, négy sör, kevés habbal...!

Aztán lassu léptekkel az ételfelvonóhoz ment és leszólt: Málcsi, rekezé! Vissza az egész!

Szándékosan rajzoltuk meg ennyi részletességgel a „Huj huj hajrá” csónakház benső miliójét, hogy ezáltal is pihenőidőt hagyjunk olvasóinknak az eddigi lázas események után és mó-

FONTOS TUDNIVALÓ!

Magán- és közokiratait

MITRA I.

SÁNDOR

az aradi kir. törvényszék hites fordító és tolmácsánál fordíttassa román nyelvre. Kész fordításokat ítélesít! Iroda: Arad, Bul. Reg. Ferdinand 5. (az udvarban) Arad-Csanádi Bank-palota

dot adjunk számukra, hogy megfelelő mennyiségű új erőt gyűjtessenek maguknak az események további, lázas-tempójú rohanásához. Mert, amint bizonyára máris sejtik, az események egyre gyorsuló tempót vettek a szigeti strand bokrai között lezajlott affér körül. Fény Jani dr., a kiváló nőgyógyász és szivspecialista, miután férfiasan helytállott szíve hölgyéért, az izgatott Coeur-dámát családi otthonába kísérte haza, majd azután ő is klubházába sietett, ahol két klubtársát késedelem nélkül beavatta a történetekbe s egyben kifejtette előttük, hogy az a ragaszkodás és tisztelet, amely Couer dámához kapcsolja, kötelezi őt arra, hogy helytálljon érte és szembenézzen azzal a pimasz strandbetyárral, aki Önagyság lábait — ha inkognitó is, — de ténylegesen simogatni merészelt a sziget bokrai között. „Ha férfi vagy, légy férfi”, idézte a gimnizialis emlékei közül és egyben kifejtette az urak előtt, hogy ő feltétlenül ragaszkodik hozzá, hogy az urak a legsúlyosabb feltételű párbajban állapodjanak meg, mert szándéka az, hogy husmorzsalékká löjje, illetve hussalátává vagdalja azt az aljas frátert. A részleteket természetesen rájuk bizza, bár mint az urakra, merthiszen ez természetes is. De ahöz feltétlenül ragaszkodik, hogy férfiasan tiporják el az ellenfél segédeinek esetleges köntörfalazásait és kibuvót kereső taktikázásait: — Káró-vért akarok inni! — jelentette ki férfias öntudattal és egyszerűséggel s avval távozott, magukra hagyván a segédeket.

A többi úgy ment, mint a karikacsapás. Az urak haladéktalanul felkeresték Káró Bubi, azaz Káró Alajos ur segédeit és megállapodtak velük, hogy tanácskozásaik legalkalmasabb időben, tehát az esti órákban a félreeső „Huj huj hajrá” csónakház éttermében fogják folytatni. Így került össze a négy kifogástalan vasalást és ragyogóan lenyalt frizurát hordó ur Czinczér ur fennhatósága alatt a fentnevezett csárda sarokasztala köré.

— Azt hiszem, uraim, — kezdte meg a tanácskozásokat Fény János dr., egyik segédje, bizonyos Reczege Tóbiás ur az Általános Gazdasági Bank egykori devizörje, tartalékos gyalogsági hadnagy, — hogy mint valamennyiünk között talán a legidősebb, az én feladatommá teszi a Dr. Clair Vilmos-féle »Modern párbajkódex“, melyet szerencsém van igen tüzetesen, mondhatnám, teljes alaposággal ismerni, hogy a tényállást Önök számára felvázoljam. Amennyiben, ha Önöknek is ez a véleményük, megkísérlem röviden összegezni a történeteket. Helyeslik Önök is ebben az értelemben...?

Az urak valamennyien helyeseltek, pusztán Smink Tóbiás,

Bundák, szörmék szakszerű nyári gondozását olcsón vállalja

Engelhardt Ferenc szücs

Arad, Str. Eminescu Nr. 1. — Bunda átalakításokat a legújabb modellek után JUTÁNYOS áron vállal. :-:-

Vegyen részt az Erdélyi Élet

országos riportpályázatán!

a tavaszi evezősverseny Skiff-győztese s egyben Káro Aladár megbízottja huzta félre nem titkolt gunnyal a száját, miközben szöke kis bajuszának bal alsó végét pödörgette a lá Menjou:

Utóvégre akár a Clair, akár a Sinclair-féle párbajkódex utastásait vesszük irányadóul ebben az esetben, — mondot.a némi éllel, — mindenestre a magam részéről az urak kedvéért szintén belemegyek, hogy a Clair-kódex szerint vizsgáljuk meg a történeteket, hiszen igen valószínű, hogy az igen tisztelt Kollega urnak nem is lehetett még alkalma megismernie a Sinclair-féle legujabb szakkönyvet . . .

— Ugyan uraim, vetette közbe magát Fény János dr. másik megbízottja. A „Friss Reggeli Csámcsogások“ című napilap kiváló munkatársa, Suhatag Jenő a szenvedélyes vadevezős, — minek ez az elméleti vita . . . ? Én, mint aki mindig a higgadt megfontolások és a gyors elintézősek elvi embere voltam, tökéletesen mindegynek tartom, hogy melyik kódex szerint bíráljuk felül a sajnálatos történeteket. Az én véleményem szerint . . .

— Nagyon helyes, nagyon helyes — szolt közbe Káro Bubi másik segédje is, akit titokban adóellenőri funkcióval gyanúsítottak klubtársai, de csak annyit tudtak róla, hogy szenzációs rutinnal hamiskártyázik, amin soha sem lehetett még raitacsipni már csak előkelő összeköttetéseire való tekintettel sem. Ám ezenfelül hirhedt klakéler híreben állott, aki jobban kezeli a kardot, mint Pellegrini mester és pompásabban lő egy nyugalmazott tüzér-őrnagnál is. Azt javaslom uraim, — mondotta nyomatékka, — hogy térjünk minél előbb a tárgyra s eresszük össze őket, hogy tisztázzák ok maguk a dolgot. Azt hiszem, ez a feladatunk, nemde . . .

A pillanatnyi, nehéz események előszelét borzoló csendben újra Reczege Tóbiás vette át a szót:

(Folytatása következik)

— Hogyan lehetséges az, hogy Averescu olyan kevés szavazatot kapott ?

A kis Móricka hazajön az iskolából és a tatája megkérdezi tőle:

— Nu, Móricka, was habt Ihr heute gelernt? . . .

— Der Herr Lehrer hat vorgetragen, — mondja Móricka — dass es gibt e Käfer so viel Füsse hat ?

— Von wo, — felel Móricka — die Gojim haben's gezählt.

Az ellenzéki pártok állandóan a választások körüli terror miatt panaszkodnak és mégsem mentek passzivitásba ? Hogy van ez ?

Kohn meglátogatja Grünt és azt mondja neki:

— Grün, én egy örült dilemmában vagyok. Nem tudom, hogy megnősüljek-e, vagy sem.

— És ezen töröd ugy a fejedet ?

— Igen, mert ha megnősülök, le kell szoknom a kártyázásról és az ivásról, ha pedig nem nősülök meg, le kell szoknom az evésről.

Színház és Film Élet

Amikor Nagy Kató, a világhírű magyar filmszínész nő a raguzai börtön sötét kazamatáiban raboskodott.

Irta: *Ferenczy György.*

A világsajtó közelmultban azt a szenzációs hírt közölte, hogy NAGY Katót, a világhírű magyar filmszínésznőt feleségül veszi HANS ALBERS a népszerű bécsi színész. Az érdekes művészházasság hírét Nagy Kató energikus nyilatkozatában megcáfolta.

(Folytatás)

Nagy kató apja azonnal a rendőrségre szaladt és még aznap ment a távirat Raguzába:

„Nagy Kató szubotikai háztartásbeli urileány, aki megszökött a szülői háztól és Diószeghy Tibor novinar, kik értesülésük szerint Raguzán tartózkodnak, azonnal őrizetbe veendőik és rendőri fedezett mellett Szuboticára kísérendők“.

A távirat alapján könnyű volt a szökevényeket Raguzán megtalálni.

A fiatal párt azonnal letartóztatták és a raguzai öreg vár börtönébe csukták őket. Öt napot töltöttek a dohos sötét kazamatákban, ahol valaha kalózkodtak és a raguzai köztársaság ellenségei raboskodtak. Öt napi rabság után pedig szigorú rendőri fedezet mellett, személyvonat harmadik osztályán Szuboticára kísérték őket.

Katót, ahogy hazaérkeztek a szokásos formalitások után szabadlábba helyezték és átadták szüleinek, az újságíró azonban továbbra is fogságban maradt. A jugoszláv törvények igen súlyosan büntetik a leányszöktetést és ennek következtében tovább folyt ellene az eljárás. Az újságírók intervenciójára azonban sikerült annyit elérni, hogy szabadlábba helyezték de tekintettel arra, hogy idegen állampolgár volt, Diószeghy Tibort a leányszöktetés következményeként kiutasították Jugoszlávia területéről és huszonnégy óra alatt áttették a határon. A kiutasított újságíró először Bécsbe, onnan Pozsonyba ment és onnan küldözgette nap-nap után leveleit a kis Katónak, akitől erőszakkal választották el.

A film felé...

Ezalatt Nagyéknál Szuboticán állandóak voltak a családi nézeteltérések. Kató következetesen kitartott eredeti elhatározása mellett és minden igyekezetével azon volt, hogy akaratát érvényesíthesse. Miután a sziniiskolában tehetségtelennek deklarálták s mint színpadi szerzőnek nem termett

Myrna Loy

is az
ártalmatlan

Waldheim

soványító pasztillát szedi naponta. Meg is látszik alakján! Kérje orvosa véleményét. Kapható: **Gyógyszertárakban és Drogériákban.** — Dobozonkint: **Lei 115.**

részére babér, elhatározta, hogy moziszinésznő lesz, a filmen keresztül hódítja meg a világot.

Végre odahaza megnyerte a csatát: a papa beletörődött a megváltozhatatlanba és beleegyezett, hogy leánya a film birodalmába próbáljon szerencsét s még azt is megígérte, hogy megfelelő havi apanázsát is biztosítja számára.

... És a kis Kató egy szép napon most már másodszor indult el a budapesti gyors egyik másodosztályú fülkéjében hódító útjára. Ez alkalommal azonban nem szállott ki Budapesten, hanem tovább utazott egyenesen Pozsonyba, ahol már várta Diószeghy Tibor.

Innen Berlinbe mentek, ahol Nagy Kató valóságos kálváriát járt. Végigkilincselte az összes filmvállalatokat, sirt, könyörgött — de mind hiába. Sehol sem tudott szerephez jutni. Uzsorások karmai közé került, kik megvették előre az egész esztendei apanázsát — a feléért, a pénz pedig néhány hét alatt kifolyt a Kató kezéből. Diószeghy Tibor kitartott Berlinben Nagy Kató mellett. Fühöz-fához szaladgált, minden összeköttetését igénybe vette, míg végül Korda Sándor — akihez régi barátság fűzte — megkönyörült rajta és egy egészen jelentéktelen szerephez juttatta a leányt.

„Öregem, kár a fáradtságért“

A felvételek után Korda Sándor bizalmasan félrehívta Diószeghyt és őszintén megmondta neki véleményét:

— Öregem, kár minden fáradtságért. Ennek a kislánynak nincs semmi keresnivalója a filmnél. A leghelyesebben azt tenné, ha hazamenne, mert neki barátom csak a háztartásban lehet sikerei

Berlinben ezek után már reménytelen volt a helyzete, mire Kató utolsó kísérletként repülőgépre szállt és Párizsba utazott szerencsét próbálni.

A francia fővárosban ugyanaz történt, ami Berlinben. Hiába járta végig a filmstudiókat, hiába sirta el bánatát ékes francia nyelven, mindenütt elutasították, mindenütt az volt a válasz, hogy „ön kisasszony nem filmre való“.

Kétségbeesetten tért vissza Berlinbe, ahol sirva jelentette be barátjának, hogy visszamegy Szuboticára „spies-bürgernek“.

— Majd férjhezmegyek egy vidéki földbirtokoshoz, vagy egy falusi körorvoshoz — mondotta szomorúan. — Tisztes polgárásszony lesz belőlem, gyermekeket hozok a világra és befőtteket teszek el télire.

Szaküzlet optikai és finom solingeni acél árukban: beretvák ol-lók stb. Köszörülde, orthopead készülékek és műlábak készítése.

Tejnor Ferenc és Tsa

optikus és késműves. Arad, Piața A. Iancu Szabadság-tér 21.

Közbelép egy véletlen szerelem

Már teljesen felkészült az utra és beletörődött a sorsába, amikor egy társaságban véletlenül megismerkedett az egyik másodrangú filmgyár rendezőjével. A rendező szerelmes lett Nagy Katóba és megígérte, hogy szerephez juttatja. Erre a kisleány Berlinbe maradt. Néhány hét múlva megkezdődtek a felvételek és Kató komoly, nagy szerepet kapott. Nagy Kató első filmje nagy sikert aratott. Ujabb szerepek még nagyobb siker. A rendező közben feleségül vette Nagy Katót, aki két év alatt világhírű filmprimadonna lett.

... És amikor már beérkezett, világmárka lett a neve, elvált férjétől. Férjét is olyan könnyen, minden lelkiismeret-furdalás nélkül hagyta el — miután karrierje érdekében nem volt rá többé szüksége — mint előző két nagy szerelmét: vőlegényét Anday Ernőt, aki regényhősnot csinált belőle és barátját Diószeghy Tibort, aki minden áldozatot meghozott érte, amit csak egy férfi meghozhat egy nőért.

Három férfi szívén gázolt keresztül, de karriert csinált. Elért mindent, ami csak elérhető: fiatalon, alig 22 éves korában világhírt... függetlenséget... vagyont... gazdagságot... amerikai ajánlatokat... ragyogó szerződések... Csak az a kérdés, hogy megtalálta-e a boldogságot is?

— **A Phönix Életbiztosító Társaság mérlege.** A biztosítási intézmény erejét és hatalmas fejlődését mindennél jobban dokumentálja az a mérlegjelentés, amelyet a Phönix Életbiztosító Társaság terjesztett a budapesti közgyűlés elé. Az intézet életbiztosítási tőkeállománya az elmúlt évben $2\frac{1}{4}$ milliárd pengőre szaporodott, a díjbevétel 227 millió pengőnek felel meg. Az évi közgyűlésről a következő jelentés számol be:

A Phönix Életbiztosító Társaság július 26-án tartotta 49. rendes közgyűlését. A biztosítási állomány több mint $2\frac{1}{4}$ milliárd pengőre rug, amihez még 2.37 millió pengőnyi évi járadék számítandó. Az elmúlt évben az állomány 152 millió pengővel emelkedett. Ennek megfelelően emelkedett a társaság díjbevétele is és pedig 127 millió P-re, ami 22 millió P-vel több az előző évi díjbevételnél. A befektetett tőkék hozadéka kerekén 20 millió pengőt tett ki. Az érvényben lévő biztosítási kötvények száma 195.707. A társaságnak 85 ingatlana van, amelyek 60.5 millió pengő értéket képviselnek. Az értékpapír-állomány 174 millió pengő, amelyből 162 millió fix kamatozású papirokra esik, a többi jegybankok és egyéb vállalatok részvényeire és más biztosító intézetekben vállalt érdekeltségekre. A társaság által nyújtott jelzálogkölcsönök összege 18.630.000 pengőt, a saját kötvényeire folyósított kölcsönöké 34.020.000 pengőt tesz ki. A garanciális alapok összege az év végével 182.320.000 pengőre rugott. Halálesetek folytán 8112 darab kötvényt folyósított a társaság; a halálesetek, lejáratok, stb. címén kifizetett biztosítási tőkék és járadékok összege az elmúlt évben 35.033.310 pengőt tett ki.

HOGYAN EJTIK?

Társaságban és moziban gyakran vitatkoznak a filmszínészek helyes kiejtéséről. A vitatkozók segítségére sietünk. Felsoroljuk a legnevesebb filmszínészek nevét — magyar fonetikával:

Charlie Chaplin — Csárli Csáplin (nem Cseplin!), Lon Chaney — Lón Csáni, Bon Lyon — Ben Lájón, Clara Bow — Klára Bó, Mae Murray — Mé Mörri, John Gilbert — Dzsán Gilbert (nem Dzsilbert!), Lewis Stone — Lujsz Sztón, James Hall — Dzsémsz Haal (aa=hosszan ejtett a), Lew Cody — Luj Kodi, Colleen Moore — Kolin Mór (ir név a két o betűt nem ejtik u-nak!), Adolphe Menjou — Adolf Manzsu, Norma Shearer — Sírér, Talmadge — Talmazs, Bebe Daniels — Bibi Denielsz, Reginald Denny — Redzsinald Deni, Douglas Fairbanks — Döglesz Ferbenksz, Buster Keaton — Böszter Kitn, John Barrymore — Dzsán Barimór, Swanson — Szvanszon, Lloyd Hughes — Lojd Jús, George O'Brien — Dzsordzs Obrájn, Janet Gaynor — Dzenet Génor, Charles Farrell — Csárlsz Farel, Wallace és Noah Beery — Vales és Noá Biri, Victor Mac Laglen — Viktor Mekleglen, Roy D'Arcy — Roj Darszi, Jetta Goudal — Dzseda Gúdál, Leatrice Jony — Litresz Dzsó, Marie Prevost — Mari Prévó, Eleanor Boardman — Eleánor Bórdmen, Corrine Griffith — Kórin Grifisz, Jackie Coogan — Dzseki Kúgn, Dorothy Mackail — Doroti Mekél, Aileen Pringle — Elin Pringl, Estelle Taylor — Esztel Tétel, Conway Tearle — Konvé Törl, Blanch Sweet — Blens Szvit, Marion Davies — Merion Devisz, Mary Astor — Meri Esztor, Johnnie Hines — Dzsoni Hájusz, Alice Joyce — Alisz Dzsójsz, Thomas Meighan — Tamesz Migen, William Boyd — Viljem Bojd, Priscilla Dean — Prisszilla Din, Elinor Fair — Fer, Julia Faye — Dzsulia Fé, Phyllis Haver — Filisz Háver, Medge Bellamy — Medzs Belémi, Lillian Gish — Lillien Gis, May Mc Avoy — Mé Mekavój, Buck Jones — Bak Dzsónsz, Hoot Gibson — Hút Gibzen, Patsy Ruth Miller — Petszi Rút Miller, Olive Borden — Oliv Bórdn, Irene Rich — Ejrín Rics, Alec B. Francis — Alek Bí Franszisz, Ronald Colman — Ronáld Kólmen, Monte Blue — Mont Blú.

Néhány ismert rendező nevét is ideírjuk: Cecil B. de Mille — Ceszil Bi dö Mil, Raoul Walsh — Raul Vaals, D. W. Griffith — Di Dabljú Grifisz, Clarence Brown — Klarensz Braun, James Gruze — Dzsémsz Krúz, Rowland Lee — Rólen Lí, Marshal Neilan — Maarsal Nilen, Sam Wood — Szem Vud.

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása új gépekkel a legmodernebb eljárással legszebben s leggyorsabban

H o s z p o d á r = n á l
Arad, Strada Tróiescu (v. Teleki-ucca) No. 13.

Az Erdélyi Élet mozipostája

Hollywoodban erősen rostálnak. Az utóbbi hetekben szigorú rendelet látott napvilágot az eldorádói-hirű filmvárosban, Hollywoodban. E rendelet szerint csak az kaphat, mint filmszínész szerződést, aki a Hollywoodban felállított filmszínészakadémián levizsgázott. A rendeletet nagyon szigorúan veszik és főképpen azt akarják elérni vele, hogy az idegeneket megritkítsák.

Lilian Harvey a „Szöke Álom“ című filmben bucsuzik az Ufától. A hihetetlennek hangzó hír igaz, Lilian Harvey Hollywoodba szerződött, hogy az amerikai filmek francia, német, sőt angol verziójában eljátsza a legtöbb fő-főszerepeket. A szöke volt Ufa-sztár valóságos nyelv-fenomen és ezt a tulajdonságát is tekintetbe vették az amerikai filmgyárak, amikor átcsábították az óceánon.

Uj nevek az Ufánál. Az Ufa új szezonjára szerződtette Renata Müllert, a finomarcu és finom játékstílusú vigjátéki színésznőt; a magyar Bársony Rózsit; a „Lányok az intézetben“ című film főszereplőjét, Dorothe Wicket és Thiele rendező nagytehetségű lányát, Hertha Thielét. A férfisztárok is gyarapodtak. Az Ufa kötelékébe lépett Willy, Forst és a Burgtheater egyik illusztris művésznőjének a fia: Wolf Albach-Retty.

Akinek mindenről kell tudni, akinek mindent elő kell teremni, ha úgy fordul a dolog, hát a föld alól is, akinek tudni kell mi hol van és hova mi kell, a hangosfilmek birodalmában a kellékes. Neubabelsbergben, az Alfred Zeisler rendező csoportjában van egy kellékes, aki az összes kellékesek mintaképeül szolgálhat. Vele történt a következő eset: Az aszfaltbetyár felvételeit készítették. Az egyik jelenet hangfelvétel tekintetében nagyon nehéz volt. Egyszerre három szobában és három különböző hangot kellett felvenni. Az első színen két női hangot, a második szobában telefoncsöngetést, a harmadikban egy férfi és egy női hang suttozását. A film operatőrje, Konstantin Tschet türelmetlenül várta a felvétel megkezdését. S hogy az mindjobban késett, türelmetlensége-idegessége mindjobban fokozódott. E várakozás alatt arra ment a híres kellékes, akinek Tschet türelmetlenségében, tréfából, de komoly hangon azt kiáltotta: „Hozhatna holnap reggel nyolc órára három és félkiló — hangtávlatot!“ — Hangtávlatnak — Tonperspektívának — nevezik azt, amikor egyszerre vesznek fel párbeszédet, muzsikát és zörejt. A kellékes, hogy el ne felejtse a megbízást, gyorsan felírta a noteszába: „Három és félkiló Tonperspektíve“, aztán futott a dolga után. Ugy esti tíz óra tájon megszólal a telefon Potsdamban lakó Zeisler lakásán. A kellékes

jelentkezett és kötelességtudóan jelentette, hogy az operatőr által rendelt három és félkiló Tonperspektívát nem tudja beszerezni. Perspektiva-üveg van, de Tonperspektive egész Berlinben nem kapható.

Zeisler megnyugtatta a buzgó Faktotumát, hogy majd csak meglesznek Tonperspektive nélkül is. A kellékes részére tehát rendbe jött az ügy.

A tréfás operatőrré azonban lecsapott a nemezis. Mert hűséges, igyekvő munkaerőket egyik rendező sem enged ok nélkül ugráltatni, fálnak vinni.

Reggel négy óraker, mint a vészharang csöngetett az operatőr lakásán a telefon. A berlini speciális telefonosztály, a megbízásokat továbbító osztály jelentkezik.

— Halló! itt Kundendienst!

— Halló! itt Tschet, — feleli vissza a legédesebb álmából felzavart operatőr. — Mit akarnak ilyenkor?

Azt közöljük önnel, hogy három és félkiló Tonperspektive . . .

— Miféle Tonperspektive? Mérgelődik Tschet.

— Az a Tonperspektive, amit ma reggel nyolc órára rendelt, sajnos, nem kapható sehol. Zeisler rendező ur bizott meg bennünket, hogy ezt hajnali négy óraker közöljük önnel.

E naptól fogva csak létező dolgokat mert rendelni Tschet a kellékesnel.

*

Nem kell aggódni a csökkentett fizetésű filmsztárokért. Még mindig úgy élnek, mint a mesebeli királyok. Luxus és kényelem az életük, amikor dolgoznak és luxus és kényelem fokozása az életük, amikor pihennek. Joan Crawford, e mindjobban első hely felé emelkedő igazán nagyszerű színésznő és a humor amerikai női-reprezentánsa. Marie Dressler, Kaliforniában vakációznak. Greta Garbo — aki bizonyára a wiking ősökre való atavisztikus hasonlóság miatt — rajong a tengerért és a szabadságát a tengerparton, Santa Monikában tölti. Marion Davies a heti 6000 dolláros fizetését francia fürdőhelyen költi el. Ramon Novarro szintén Európába utazott. Buster Keaton Dél Kaliforniában nyaral összes pajkos gyermekeivel együtt. Wallace Beery nagykiterjedésű birtokán vadászik, halászik és ha megunta e sportok gyönyörűségeit, akkor felül pompás repülőgépre és bebarangolja a felhők birodalmát. Lionel Barrymore a festészetnek áldozza vakációját. De amerikai módon, felpakolt egy autóra és ahol kedvére való vidékhez ér, ott felállítja a festőállványát. Egyedül Norma Shearer nem pihen a nagyok közül. Készülő filmjeivel annyi dolog van, hogy nem mehet el nyaralni.

A Z ARADI KÖZLÖNY

Erdély legrégebb, legolvasottabb és
leelterjedtebb napilapja!

Hölgyeim és uraim,

— heti hireinket közöljük

— A mai napon a következő táviratot küldtük Vajda miniszterelnöknek: „Válság megoldva, — minden további kísérletezés felesleges. Hála annak a jó istennek, bölcs kormánypolitikánknak, konverziós törvényt végre mindannyian élvezhetjük. Valamennyien földmunkások lettünk: reggeltől estig turjuk a földet az orrunkkal“.

— *Más.* Villanygyárhoz intézett jókívánságok vagontételben kaphatók ab aradi közönség.

— *Más.* Szakreferensünk jelentése szerint idén a legjobb nyaralóhely Bukarest. A fővárost ugyanis hidegen hagyja az erdélyi nyugdíjasok lármája.

— *Más.* Tengeri vagy szárazföldi társasutazások előtt feltétlenül használjon karlsbadi kurát, — jó gyomor nélkül el se induljon.

— *Más.* Színháznyitáshoz ki adna kölcsön magas kamatra kétszáz leit? Ajánlatokat továbbít a kiadóhivatal.

— *Más.* Leépített tisztviselő szívesen helyettesitené Mateescu Istvánt, amíg a villanygyári vezérigazgató ur külföldön nyaral. Ajánlatokat továbbít a kiadóhivatal.

— *Más.* Kettes beszélnek a Városi kávéházban: — Egész Aradon csak egyetlen embert ismerek, akinek a felesége egy angyal és ez a Grün. Mit beszélsz blódségeket, hiszen a Grün özvegy! — Ép azért, — hangzott a válasz. Pász.

— *Más.* Bössterreicher temesvári fékmester kisütötte, hogy Arad közönsége azért beteg, mert a helyi pékek állandóan friss süteménnyel traktálják. Nyomban intézkedett, hogy béreljenek ki részére Aradon minden üres üzlethelyiséget, melyekben kizárólag nekünk szárított sütemények kerülnek eladásra. A tárgyilagosság kedvéért leszögezzük, hogy ezt a kitűnő ötletet nem a fogorvosok sugalmazták Bössterreichernek.

— *Más.* Zsarolásért letartóztatták a Brassói Lapok nagyváradi tudósítóját, aki — nebich — egyik leglelkiismeretesebb munkatársa volt kitűnő és országos laptársunknak, mely kelet felé Bukaresti Lapok címen öt lejért, nyugat felé Brassói Lapok címen három lejért és északon Népujság címen egy lejért jelenik meg.

— *Más.* Az aradi víz és az aradi tej fogadtak, hogy melyikben van több piszok? A fogadást a város főorvosi hivatal kellene, hogy eldöntse.

Hölgyeim és uraim, heti hireink közlését befejeztük.

Speaker.

— **Jég!** Előfizetés, rendelés legelőnyösebb Reusz műjeggyárban Bul. Reg. Ferdinand 33. Telefon 141.

A HANGOSFILM VILÁGÁBAN

Anyám!

Az első hangosfilm, ami egy csapásra meghódította a világot, az „Éneklő bolond“ volt, melynek címszerepét Al Jolson játszotta, aki a Sonny boyjal egyszerre befutott a legnagyobb filmsztárok sorába. Két évi szünet után most készült el a nagyszerű négerutánzó színész második hangosfilmje: az Anyám. Ami a Singing Foolban csak a kezdet kezdetén állott a hangosfilm technikája, azóta óriási lépésekkel haladt előre és a tökéletesség magas fokára emelkedett. A hang visszaadása, a darabok felépítése egészen más és sokkal hatásosabb lett azóta, amióta az első hangosfilm lepergett a közönség álmétkodó szemei előtt. Most látni Al Jolsont új szerepében olyan, mintha még sohasem láttuk volna, annyi fortélyal tudja kibasználni a hangosfilm lehetőségeit és adottságait.

Anyám!

főszerepben Al Jolson

Az aradvárosi mozik műsorából

Bársonyos hangja, mely sokáig felejthetetlen volt a muziközönség előtt, most még puhábban, még érzelmesebben cseng, hogy szinte elkábit és édes álomba ringat, miközben könnyekig meghat és szívünk mélyéig megrázkódtat. — Sokban hozzájárul a hatáshoz az új darab megható tartalma, mely amellettt bűnügyi drámáknál is izgatóbb. Egy néger szintársulat életét tárja a néző elé, olyan környezetet, amit eddig egyetlen darab sem mutatott be. Al Jolson egy néger színészt játszik, aki szerelmes partnernőjébe és viszályba keveredik a másik színésszel, aki ugyan-

azt a nőt szereti. Ezután egy olyan jelenet következik, ami egymagában véne megköveteli, hogy ezt a darabot senkise mulassza el megnézni. Al Jolson a nyílt színpadon ráló egyik partnerére és a színpadi fegyverrel halálra sebzi őt. Mi történt? Akaratlanul is gyilkosságba keveredve, menekülni kénytelen. Édesanyja hiába marasztalja, csak ő bizik fia ártatlanságában, de a tömeg meglincselni készül a „néger gyilkost“... Ilyen expozíció után a fordulatatos jelene-

tek hosszú sora következik, a legmeghatóbb érzések kerülnek kifejezésre anya és fiu ajkáról, az elszakított szerelmek bus panasza sir fel a néger dalok szomorú hangjain. Csupa érzelem, csupa szenvedély, csupa megrázó drámaiság. De nem teng túl annyira, hogy limonádézü legyen és megakassza a cselekmény rohanó menetét, mely most már bűnügyi mederbe terelődik, mert széles körökben keresik a gyilkost. Egyesek Al Jolsont tartják a merénylőnek, míg mások új nyomokon haladnak és azt a titokzatos valakit keresik, aki a szinpadi fegyverbe öldöklő golyót helyezett el. . . Frappáns fordulat, meglepetést keltő végjelenet fejezi be ezt a filmet, melynek méltán neveznek az idei szezon legnagyobb slágerének.

Az idegen anya

A szinpadi irodalom az utóbbi években — a háboru után — egyre jobban eltávolodott a családi élet témakörétől és mindinkább idegen világokba kalandozott, sokszor fantasztikumokba tévedt. Nagy tért hódított a bűnügyi dráma és a kollektív játékok sora küzdött a közönség kegyeiért. Itt mindjárt megjegyezhetjük, hogy hasztalan, mert a színházi válság egyik legfontosabb oka a szindarabok válsága volt, hogy nem találták meg — csak nagy ritkán — azt a tárgyat, amely nemcsak az irodalmi gurmandokat, hanem a nagyközönséget is érdekli. A hangosfilm is keserű tapasztalatokat tárt föl a közönség előtt. A hangosfilm után most kezd csak rájönni, hogy a közönség nem akar fantasztikumokba merülni, hanem a maga hiányos és megzavarodott életét akarja kiélni, úgy, ahogy az igazi valóságban sohasem élheti ki. A kisemberek szeretnek sokszor a felsőbb társadalmi körök helyzetében tetszelegni, ezért arattak sikert az előkelő környezetben játszódó szinművek és filmjátékok, másrészt elnyomott bűnöző hajlamát is kiélheti a néző, ha bűnügyi drámát vagy gangsztertörténetet néz végig. De ez mind nem az a témakör, mely az emberek összességét érdekli. A legtöbb ember családi életének és szerelmi világának hiányosságait szereti pótolni a moziban. Ezt eddig csak a filozófusok tudták, a filmszerzők nem, miért is évek óta távortartották maguktól a családi témákat és a szerelmi történeteket. A legújabb irány azután ismét a családi drámát helyezi az érdeklődés homlokterébe és a legkülönbébb családi bonyodalmakkal lepi meg a közönséget. Evvel azután meg is nyeri tetszését és a legnagyobb sikert érheti el. Különösen ha jó színészek játszóak. „Az idegen anya“ Marie Dresslernek, Amerika legnagyobb színésznőjének nyújt alkalmat csodás alakításra, izgalmas drámai jelenegekben. George Hill rendezte ezt a finom játékot, mely a személyes élmény meggyőző erejével hat. Dressleren kívül Wallace Beery és Dorothy Jordan játszanak fontos szerepeket benne. A Metro Goldwyn filmgyár prospektusa a múlt év egyik legsikerültebb produkciójának tartja ezt a drámát.

Viharos mult

Sok fiatal leány rögeszméje, hogy csak olyan férfihez megy feleségül, aki már kitombolta magát, aki számos nőt hódított meg és viharos multja van. Ezt vette a fejébe ennek a bájos operettnek még bájosabb főszereplője is, aki csak olyan férfit tudna szeretni — mint maga mondja — aki valóságos Don Juan. Edesapja természetesen más véleményen van és egy tisztességes, szolid fiatalembert szemelt ki vejül. Azonban hogy lánya illuziójának is eleget tegyen, úgy tünteti fel, mintha egy híres moziszinésznővel volna viszonya az ártatlan ifjunak. Így indul meg a bonyodalom, mely akkor éri el tetőpontját, amikor a moziszinésznő valósággal vendégszereplésre érkezik a vidéki városkába. Már-már ugy látszik, hogy minden szépen kigondolt terv rombadől, azonban az operett szerzője gondoskodik róla, hogy az egymáshoz illő személyek egymásra találjanak megfelelő számú komikus jelenet után. Siegfried Arno, az aradi közönség legkedveltebb komikusa játsza az ártatlan Don Juant és még régi tisztelőit is meglepi alakításának természetességével és valószerűségével. Félszegsége úgy hat, mint a valóság és jelenetről jelenetre ügyesen tudja fokozni, a hatást, hogy végül nemcsak mennyasszonyát, hanem a közönséget is meghódítja, azokat is hívévé teszi, akik eddig idegenkedtek kissé száraz amerikai ízű humorától. Az apát Max Adalbert alakítja a tőle megszokott pompás színészi tudással. Ida Wüst ismét komikaszerében nyult kiválót. A fiatal leányt a bájos Else Korseck személyesíti meg kedves elvenésséggel, míg a nagy filmművésznő jóízű alakját Kamilla Horn viszi vászonra. Az elsőrendű együtttest két nagyszerű rendező mozgatja a felvevőgép előtt: Franz Wenzler és B. Marton minden hatást kihasználnak a siker érdekében. A produkció vezetője Joe Pasternák, aki nem sajnálja a költséget a kiállításra és különösen előkelő és barátságos irteriőrjeivel hat. A fülbe-mászó énekszámokat Otto Stranzky szerezte, néhány slágerrel ajándékozva meg a zenekedvelő közönséget.

Csók-vitézek

A legjobb barátok is ellenségekké válnak, amikor egy szoknya libben el közöttük, melynek tulajdonosa mindketőtük tetszését megnyeri. Valóságos sorscsapás üldözi ezen a téren az amerikai hadsereg két őrmesterét: Flaggot és Quartet. Olyan egyforma izlésük van, hogy mindig ugyanabba a lányba lesznek szerelmesek. Akár Szibéria hósvatagaiban vannak, akár odahoza Newyorkban, akár pedig Kuba délszaki szigetén, mindenütt egy-egy lányért vetélkednek egymással, néha komolyan, de legtöbbször tréfás jókedvvel. Olga, Fanny, Marianna bájos alakja, kicsiny lába, puha keze és fitos orrocskája ellenállhatatlan hatással vannak a két cimborára, akik a háboru vérzivatarában életüket is készek egymásért feláldozni, de egy lányért viszont a leghajmeresztőbb dolgokra képesek egymás bosszantására. A csók-vitézek életének változatos képeit vetíti vászonra ez az amerikai film, mely-

nek kacagató jelenetei a legmogorvább embert is felderítik. Főképen azért, mert olyan talpraesett humoru, életvidám színészek játszáka, mint Victor Mc. Laglen, Edmund Lowe és Lily Damita. Minden alkalmat felhasználna arra, hogy az egészséges ifjuság kiáradó jókedvével árásszáka el egymást és a közönséget. Tőlük megtanulhatjuk, hogyan kell elviselni az élet bajait, szomorúságait, hogyan leli feltalálni magunkat a legkomplikáltabb helyzetekben is. A rendezés Raoul Walsh kezeiben van és ő kihasznál minden lehetőséget a közönség mulattatására. A tengerész különítmény életét élethűen viszi a felvevógép elé és bemutatja a tenger minden változását. Szibéria hómezőit és az orosz kikötőváros lebujaít megkapóan vetíti elénk, ugyszintén Newyork felhőkarcolóit a csodás Lunaparkot, mutatványos bodéival és zugitalmérőivel. Bámulatosan szépen veszi fel Kuba exotikus vidékeit, a tengerparti kisvárost, táncos korcsmájával és szép spanyol nőivel egyetemben. A Kubai lázadás és annak levereése a film egyik legkiemelkedőbb része, mely megható jelenetekben vetekedik bármelyik drámával. Vér és szerelem, bor és kártya, barátság és ellentét váltakoznak egymással, hogy végül egy melankolikus akkorddal végződjön az egész felejthetetlen nyomot hagyva a néző lelkében. Raoul Walsh rendezése a művészet legmagasabb fokán áll.

A hetedik parancsolat

Modern hősköltevénynek lehetne nevezni ezt a fimet, ha a hangzaos reklámok nem tompították, koptatták volna el ezt a találó kifejezést. A darab alcime így nevezi e fimet: himnusz az igaz szerelemről. Azt is mondhatnánk, hogy a „Nyugaton a helyzet változatlan”, vagy más háborus filmek igaz folytatása ez a darab, mert a hazatért rokkant katona borzalmas tragédiáját és megváltását tárja elénk, Az emberi akarat és érzés csodás mélységei jelennek meg a néző előtt bámulatot és meghatottságot váltva ki. Egy hazug és gonosz kis tejeslány szembekerül egy béna fiatalemberrel, aki végigjárta már a szenvedések iskoláját és kinok tisztítóüzében valósággal emberfölöttien jóvá változott. A rakoncátlan leány megjavítását tüzi ki céljául és sikerül neki jóindulatu oktatásaival magához vonzani a kis vadócot, aki sok szépet és jót tanul tőle. Megváltozik a helyzet, amikor a leány új bálirubát vesz és abban látogatja meg béna barátját, bejelentette neki, hogy bálba megy, ahol idegen férfiakkal fog táncolni.

A béna ifju szívet jájdalom tölti el, különösen azért, mert most látja csak meg a vadóc gyermekben a nőt, a

**Gyönyörű
perzsák
érkeztek**

Neuländer
szücshez -- Ficher Eliz-palota.
Rendkívül ocsó árák.

gyönyörű leányt, akit szeret, igaz, mély vonzalommal. A bál-
 lon kérője is akad a lánynak és a rokkant férfi tanuja lesz
 annak a jelenetnek, amikor a vonakodó leányt crószakkal
 viszik el közeléből, hogy egy másik férfi feleségévé kény-
 szerítsék. Ekkor következik be a szerelem hatalmas csodája,
 melyért érdemes megnézni ezt a filmet, hogy vigasztalást
 merítsünk belőle az élet keserőségei ellen. A gyönyörű film-
 játékot Frank Borzage, a legjobb amerikai rendezők egyike
 szcenírozta és rendezte. Már sok művében csodáltunk ennek
 a rendezőnek zsenialitását, de ilyen tökéletesen még soha-
 sem nyilvánult meg. A kis vadóc leányt Janet Gaynor ala-
 kitja a nőiség minden raffinérijával vegyítve a nemes lé-
 lek és a szerelemben megtisztult ember jótulajdonságait. Va-
 lósággal új arcot mutat be hiveinek, épügy mint Charles Fa-
 rell, aki a béna fiatalembert játsza megrázó erővel és benső-
 séges érzéssel. A darab végső jeleneteiben olyan magassá-
 gokba emelkedik, amiket csak a legkiválóbb művészek ér-
 tek el eddig.

Muzsajnál

színházzal szemben

Nyári öltönyök és felöltők

Trench-coat

Nem gyári áru! Minden darab
 saját készítmény! Mielőtt bár-
 hol vásárol, keressen fel. Mercur
 iparos bevásárlási könyvre
 6 havi hitel.

Mindennemű
 fűszer- és csemegeárúk

legjobb minőségben, legolcsóbban

ÉLES

fűszer- és csemegeüzletében

Hirdessen

az

Erdélyi Élet-ben

Elsőrendű vigszínházi együttes Temesvárott és Aradon!

Góth Sándor és G. Kertész Ella

vezetésével tíz elsőrendű vigszínházi művész ven-
 dégszerepel Temesváron és Aradon. —

Temesvárott:

13-án szombaton a „Kisasszony“ francia vígjáték.
 14-én vasárnap délután „Olympia“. — Este
 „A gyógyszerész ur“ bohózat. —o—o—

Aradon, a Nyári Színházban:

15-én hétfőn a „Kisasszony“. 16-án kedden „A gyógyszerész ur“.
 Jegyek már kaphatók. o—o o—o o—o o—o o—o

Bevásárlás előtt tekintse meg

Szántó és Komlós

ruhanagyáruház szenzációs kirakatait. — Mélyen leszállított árak. Mérték utáni rendelések gyorsan, pontosan és megbízhatóan eszközöltetnek. Szenzációs nagy raktár iskolaöltönyökben.

ARAD, Színházépület.

Vidéki urinőknek

legkényelmesebb, ha ruhájukat

K R E B S

festő és vegytisztítóhoz viszik, közel a villamoshoz és a vidéki autóállomással szemben van.

Arad, volt Boros Béni-tér 51. Fiók : v. Deák Ferenc-uca.

≡ A »REGGEL« ≡

kiadóhivatala fokozottabban óhajtja t. olvasótáborának érdekeit szolgálni, ezért kéri, hogy

ha valaki előfizetni akar

ha valakinek címváltozása van,

ha nem kapja a lapot,

ha a kézbesítő körül panasz van :

forduljon rögtön a „Reggel” kiadóhivatalához Arad, Str. M. Nicoara 1.

Andrei Suciú Andis

könyvkötő, ARAD, Strada Str.

Bratianu 2-4. Minorita udvar.

Elvállal mindennemű könyvkötői munkát. Modern díszkötés, üzleti könyvek és füzetek szakszerű kivitelben, olcsó árak, tartós munka.

Száraz tűzifa,

valamint

széna, here, bükköny,

szalma nagyban és

kicsinyben kapható

BOROS JENŐ

fa- és szénatelepén Óvár-tér Hajó-u. sarok. Tel. 591

Országszerte elismert kellemes szórakozóhely az aradi

Városi kávéház

Leszállított árak. Elsőrendű kiszolgálás.

Elkülönített játéktermek. Szeparált bridge-szalón. Esténként parkettánc. Aradváros közönségének évtizedek óta megszokott találkozóhelye

Mindennemű elektro-
technikai munkát készít

Electro

Mechanica

Arad, Piața A. Iancu 17.

PROSENSZKY

hölgyfodrász

volt Szent László-u. 2.

(Str. Cloșca)

Villanyondoláló-gép. Tartós hajhullámok. — Olcsó ár.

Kiadja az „Erdélyi Élet” Lapkiadó Vállalat.

Tip. Lortov, Arad.